

اقتصاد خرد

تألیف:

دکتر محمد رضا قربانیان

(عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس)

دکتر محمد یونسی

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس)

دکتر رضا کوچک‌پور

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس)

۱۳۹۶

سرشناسه	: قربانیان، محمدرضا، ۱۳۵۳-۰
عتوان و نام پدیدآور	: اقتصادخرد/محمدرضا قربانیان، محمد یونسی، رضا کوچک‌پور.
مشخصات نشر	: تهران: اساطیر پارسی: چاپار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۰ ص: جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-8890-10-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۳۷.
موضوع	: اقتصاد خرد -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Microeconomics -- Study and teaching (Higher)
موضوع	: اقتصاد خرد
موضوع	: Microeconomics
موضوع	: اقتصاد خرد -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	: Microeconomics -- Questions and answers
شناسه افزوده	: یونسی، محمد، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده	: کوچک‌پور، رضا، ۱۳۵۱ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ۴۲۳ اف/۱۷ H
رده بندی دیویی	: ۳۳۸/۵۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۳۳۴۸۷

تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴

تهران- خیابان ولی عصر (عج) - بالاتر از زرتشت

کوچه نوربخش- پلاک ۴۰ - نشر چاپار

اقتصاد خرد

تألیف: دکتر محمد رضا قربانیان، دکتر محمد یونسی، دکتر رضا کوچک‌پور

صفحه‌آرا و طراح جلد: رحیم کبیرصابر

ناظر فنی چاپ: مریم تفضلی

چاپ اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۹۰-۱۰-۲ ISBN: 978-600-8890-10-2

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

پیشگفتار

اقتصاد در روشی برای تفکر است و مهمترین دستاوردی که از مطالعه‌ی اقتصاد حاصل می‌شود «فکر کردن مانند یک اقتصاددان» است، یعنی توانایی تشخیص عناصر اساسی یک مسئله و یافتن راه حل آن به روشی تحلیلی.

اقتصاد - روش‌های از علم اقتصاد است که به مطالعه منحصر به فرد اقتصاد، تجزیه و تحلیل بازار، رفتار مصرف‌کنندگان و خانوارها و بنگاه‌ها می‌پردازد و اساس آن مدل‌های ریاضی است. اقتصاد خرد نشان‌دهنده رفتار از لحاظ علم اقتصاد است که به چگونگی رفتار انسان‌ها و انتخاب‌هایشان در سطح واحد اقتصادی خرد (کوچک) اقتصاد می‌پردازد. یک بنگاه، یک صنعت یا بازار یک کالای خاص می‌پردازد و به چگونگی تعامل بین خریداران و مصرف‌کنندگان و عوامل موثر در انتخاب خریداران می‌پردازد به‌طور خاص اقتصاد خرد به الگوی عرضه و تقاضا برای کالاها و خدمات و همچنین تعیین قیمت خروجی در بازارهای خاص می‌پردازد و به‌طور معمول در بازارهایی که در آن کالاها در حال خرید و فروش هستند کاربرد دارد.

این کتاب در هفت فصل مجزا به مسائل پایه‌ای و مهم اقتصاد خرد پرداخته و مورد تألیف قرار گرفته است؛ و با بیانی ساده، ضمن جامع بودن برای کلیه دانشجویان رشته‌های اقتصادی، مدیریت، حسابداری، بانکداری، بیمه و... با دارا بودن حداقل دانش ریاضی مناسب است. در خاتمه هر فصل، مجموعه‌ای از پرسش‌های تشریحی مرتبط با هر فصل ارائه گردیده است. تا دانشجویان بتوانند به عنوان نمونه سوالات امتحانی از آن‌ها استفاده نمایند. در صورت قصور در ذکر منابع مورد استفاده، پژوهش می‌خواهم و همواره شنونده‌ی انتقادات و پیشنهادات سازنده‌ی شما دانش‌آموختگان و علاقمندان به علم اقتصاد می‌باشم.

فهرست مطالب

۵	
۱۵	 فصل اول: کلیات
۱۷	 علم اقتصاد
۱۸	 اقتصاد فرد و اقتصاد کلان
۱۹	 تفاوت بین اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
۲۱	 جدول مقایسه اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
۲۲	 اقتصاد اثباتی
۲۳	 اقتصاد دستوری
۲۳	 اقتصاد کار
۲۴	 اقتصاد رفاه
۲۵	 تغییرات رفاه
۲۷	 تئوری بازی
۲۷	 تاریخچه مختصری از نظریه اقتصاد خرد
۲۸	 آدام اسمیت و تئوری بازار آزاد (اواسط ۱۷۰۰ میلادی)
۳۲	 تئوری رفتار انسان پوتیتارین (در اواسط دهه ۱۸۰۰ میلادی)
۳۲	 مارژینالیست‌ها، نوکلاسیک‌ها و حداکثر سود (در اواخر ۱۸۰۰ میلادی - کنون)
۳۴	 دامنه و هدف اقتصاد خرد
۳۵	 اهمیت اقتصاد خرد در تصمیم‌گیری‌های کسب و کار
۳۸	 ابزارهای عمده تجزیه و تحلیل در اقتصاد خرد
۴۰	 پرسش‌های تشریحی فصل اول
۴۳	 فصل دوم: تئوری مصرف‌کننده
۴۵	 تئوری مصرف‌کننده

۴۵.....	مطلوبیت
۴۶.....	کاربردهای مطلوبیت
۴۷.....	ترجیحات (الوئیت‌های) آشکار شده
۴۷.....	سیر تعاریف مطلوبیت
۴۹.....	انواع مختلف مطلوبیت
۵۱.....	آیا می‌توان مطلوبیت را اندازه‌گیری کرد؟
۵۲.....	توابع مطلوبیت
۵۲.....	مطلوبیت کاردینال
۵۴.....	مطلوبیت اوردینال
۵۵.....	انواع مطلوبیت
۵۵.....	۱. مطلوبیت نهایی (M^1)
۵۶.....	تابع و منحنی مطلوبیت نهایی
۵۶.....	قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی
۵۸.....	مفروضات قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی
۵۹.....	اهمیت عملی قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی
۵۹.....	۲. مطلوبیت کل (TU)
۶۰.....	۳. مطلوبیت متوسط (AU)
۶۰.....	منحنی‌های بی‌تفاوتی (IC)
۶۱.....	تاریخچه منحنی بی‌تفاوتی
۶۲.....	ویژگی‌های منحنی بی‌تفاوتی
۶۳.....	اشکال منحنی بی‌تفاوتی
۶۶.....	نرخ نهایی جانشینی (MRS)
۶۶.....	خط بودجه
۶۷.....	معادله خط بودجه
۶۸.....	تغییر قیمت، انتقال در خط بودجه
۶۹.....	تغییر درآمد و انتقال خط بودجه
۷۱.....	منحنی انگل
۷۴.....	شکل منحنی انگل
۷۵.....	کاربرد منحنی انگل
۷۵.....	منحنی انگل برای یک گروه از مصرف‌کنندگان
۷۷.....	پرسش‌های تشریحی فصل دوم

فصل سوم: تقاضا، عرضه و تعادل	۷۹
تقاضا، عرضه و تعادل	۸۱
تاریخچه	۸۳
مفاهیم پایه عرضه و تقاضا	۸۵
انواع رقابت	۸۵
مفهوم تقاضا	۸۶
مازاد تقاضا	۸۶
قانون تقاضا	۸۶
پیش فرض های قانون تقاضا	۸۷
اهمیت قانون تقاضا	۸۸
استثنائات قانون تقاضا	۸۹
تابع تقاضا منحنی تقاضا	۹۱
تغییر در تقاضا در مقابل حرکت در طول منحنی تقاضا	۹۵
حالت های خاص منحنی تقاضا	۹۸
مفهوم عرضه	۱۰۰
مازاد عرضه	۱۰۱
مبانی عرضه	۱۰۱
عوامل مؤثر بر عرضه	۱۰۲
قانون عرضه	۱۰۴
زمان و عرضه	۱۰۵
تابع عرضه و منحنی عرضه	۱۰۵
تعادل	۱۰۸
انواع تعادل	۱۰۹
دوره های زمانی تعادل	۱۱۰
سطوح مختلف تعادل	۱۱۰
مفهوم تعادل در بازار	۱۱۲
ویژگی های تعادل بازار	۱۱۲
مازاد مصرف کننده و تولید کننده در تعادل بازار	۱۱۴
مازاد مصرف کننده	۱۱۵
مازاد تولید کننده	۱۱۵
مازاد کل	۱۱۶

۱۱۷.....	ارزیابی کارایی در تعادل بازار
۱۱۹.....	تعادل جزئی
۱۲۰.....	نظریه تعادل اقتصادی
۱۲۳.....	عدم تعادل
۱۲۵.....	تغییر در مقابل حرکت
۱۲۸.....	پرسش‌های تشریحی فصل سوم
۱۳۱.....	فصل چهارم: کشش
۱۳۳.....	کشش
۱۳۴.....	اهمیت کشش
۱۳۵.....	کاربردهای کشش
۱۳۶.....	تقسیم‌بندی کشش
۱۳۶.....	۱. کشش تقاضا
۱۳۶.....	تفسیر و مثال از کشش تقاضا
۱۳۷.....	تاریخچه کشش تقاضا
۱۳۷.....	انواع کشش تقاضا
۱۳۸.....	الف. کشش قیمتی تقاضا
۱۳۹.....	ب. کشش متقابل تقاضا
۱۳۹.....	ج. کشش درآمدی تقاضا
۱۴۰.....	انواع کالا بر اساس کشش قیمتی تقاضا
۱۴۲.....	عوامل تعیین‌کننده کشش قیمتی تقاضا
۱۴۲.....	در دسترس بودن کالای جایگزین
۱۴۴.....	کشش نقطه - قیمت تقاضا
۱۴۵.....	کشش کمانی تقاضا
۱۴۵.....	کشش متقاطع- قیمتی تقاضا (کشش ارتباطی تقاضا)
۱۴۶.....	۲. کشش عرضه
۱۴۶.....	کشش قیمتی عرضه
۱۴۷.....	اثر جانشینی
۱۴۸.....	اثر جانشینی برای انواع کالاها
۱۴۹.....	منحنی‌های بی‌تفاوتی
۱۴۹.....	تفکیک اثر جانشینی از اثر درآمدی
۱۵۱.....	اثر درآمدی

۱۵۲	تبیین نموداری اثر درآمدی
۱۵۳	منحنی مصرف در آمد
۱۵۳	منحنی درآمد - مصرف برای انواع مختلف کالا
۱۵۴	کالای نرمال
۱۵۵	کالای پست (نا مرغوب)
۱۵۶	جانشینی کامل
۱۵۷	مکمل کامل
۱۵۸	الوایت کوب - داگلاس
۱۵۸	منحنی مصرف - درآمد و منحنی انگل
۱۵۹	ارارات مثبت، صفر و منفی در آمدی
۱۶۲	پیشینه‌ی تئوریک فصل چهارم
۱۶۳	فصل پنجم: تولید
۱۶۵	تولید
۱۶۶	منابع تولید
۱۶۶	اشکال فعالیت تولید
۱۶۷	تئوری تولید
۱۶۸	تابع تولید
۱۶۹	خصوصیات توابع تولید
۱۷۱	انواع تابع تولید از لحاظ انعطاف‌پذیری
۱۷۱	الف. تابع انعطاف‌پذیر
۱۷۱	ب. توابع انعطاف‌ناپذیر
۱۷۱	تولید کل (IP)
۱۷۲	تولید نهایی (MP)
۱۷۳	تولید متوسط (AP)
۱۷۴	تابع تولید کاب - داگلاس
۱۷۴	فرمول تابع تولید کاب - داگلاس
۱۷۵	تابع تولید CFS
۱۷۷	تابع تولید لئونتیف
۱۷۷	تابع تولید ترنسلوگ
۱۷۸	منحنی امکانات تولید
۱۷۹	مقروضات منحنی امکانات تولید

۱۸۰	ترسیم منحنی امکانات تولید.....
۱۸۱	نکات مهم در مورد منحنی امکانات تولید.....
۱۸۳	منحنی امکانات تولید، عدالت و رشد.....
۱۸۴	اشکال منحنی‌های امکانات تولید.....
۱۸۶	منحنی تولید همسان.....
۱۸۷	تابع تولید با بازده ثابت نسبت به مقیاس (CRS).....
۱۸۷	تابع تولید با بازده فزاینده نسبت به مقیاس (IRS).....
۱۸۷	تابع تولید با بازده نزولی نسبت به مقیاس (DRS).....
۱۸۸	نرخ نهایی جانشین، منحنی (MRTS).....
۱۸۸	کشش جانشین بین عوامل تولید.....
۱۹۰	پرسش‌های تشخیصی.....
۱۹۳	فصل ششم: هزینه.....
۱۹۵	هزینه.....
۱۹۶	تابع هزینه.....
۱۹۶	هزینه فرصت.....
۱۹۷	تاریخچه‌ی هزینه‌ی فرصت.....
۱۹۷	هزینه فرصت در تولید.....
۱۹۸	هزینه‌ها از لحاظ زمان.....
۲۰۰	هزینه‌ها از لحاظ تغییر در حجم و تغییر در تعداد تولید.....
۲۰۰	۱. هزینه ثابت (FC).....
۲۰۱	۲. هزینه متغیر (VC).....
۲۰۲	۳. هزینه نیمه متغیر (SVC).....
۲۰۳	هزینه نامرئی.....
۲۰۳	هزینه اجتماعی.....
۲۰۳	هزینه ثابت متوسط (AFC).....
۲۰۴	هزینه متغیر متوسط (AVC).....
۲۰۴	هزینه کل (TC).....
۲۰۵	هزینه ثابت کل (TFC).....
۲۰۶	هزینه کل متغیر (TVC).....
۲۰۷	هزینه نهایی (MC).....
۲۰۸	منحنی هزینه.....

۲۰۸.....	منحنی هزینه کوتاه مدت (SAC)
۲۱۰.....	منحنی هزینه متوسط طولانی مدت (LAC)
۲۱۲.....	منحنی‌های هزینه بشقابی شکل
۲۱۲.....	منحنی هزینه L شکل
۲۱۴.....	منحنی هزینه متغیر کوتاه مدت (SRAVC)
۲۱۵.....	منحنی هزینه کل متوسط کوتاه مدت (SRAC یا SRATC)
۲۱۶.....	منحنی هزینه نهایی کوتاه مدت (SRMC)
۲۱۶.....	منحنی هزینه‌های نهایی دراز مدت (LRMC)
۲۱۷.....	روابط میان هزینه نهایی، متوسط کل و متغیر
۲۱۹.....	پرسش‌های تشریحی فصل ششم
۲۲۱.....	فصل هفتم: بازار با اختیار
۲۲۳.....	ساختار بازار
۲۲۳.....	۱. بازار رقابت انحصاری
۲۲۶.....	۲. انحصار چند جانبه
۲۲۹.....	۳. انحصار دوجانبه
۲۲۹.....	۴. انحصار کامل در طرف تقاضا
۲۳۰.....	۵. انحصار چندجانبه در طرف تقاضا
۲۳۰.....	۶. انحصار کامل
۲۳۲.....	۷. انحصار طبیعی
۲۳۲.....	۸. رقابت کامل
۲۳۶.....	پرسش‌های تشریحی فصل هفتم
۲۳۷.....	منابع